

Goigs a llaor del Sant Angel Custodi, Titular de la capella de l'Hospital de Puigcerdà

*Puix per Déu sou sense igual
ver Pastor, amic zelós;
Deslliureu-nos de tot mal
de la Guarda Angel gloriós.*

*Enviat sou de l'Alfssim,
a cada home per guardià,
vigilant-lo fidèlssim
des del bressol al fossàr;
vostra veu angelical
qui escolti serà ditxós:*

*Quan Miquel dalt a la glòria
dóna el crit de «Qui com Déu?»
part teniu en la victòria,
puix lluiteu al costat seu:
Del cel al foc infernal
llenceu al Dragó envejós:*

*Sou socors de la infantesa,
dels fadrins company sincer,
per les donzelles puresa,
pels casats bon conseller,
llum per tots contra el rival
que vol perdre'ns rabiós:*

*Al cor del just hi teniu
un soli com en el cel,
el del pecador feriu
amb records amargs com fel,
fent que d'eix estat fatal
surti prompte ben joíós:*

*Vostres ales argentires
del pobrissó són l'abric,
la salut i medicines
amb abundor li oferiu:
en Vós troba tot malalt
un amic molt bondadós*

*Missatger, al cel pugeu
planys i precés amb copa d'or,
i en retorn d'allí ens baixeu
de gràcia i pau ric tresor.
¡Tan bé serviu al mortal
que us invoca fervorós!*

*Si el dimoni a tots fa guerra,
si el món el just té oprimít,
si el pecador de la terra
contra el cel aixeca el crit,
veniu, Guerrer celestial,
i feu justícia amorós:*

*Puix gaudiu glòria immortal
i en el cel sou poderós;
Vetlleu aquest Hospital
de la Guarda Angel gloriós.*

Vl. Oh, Déu meu, us lloaré davant dels Angels.

Rl. Us adoraré en el vostre Sant temple i confessaré el vostre nom.

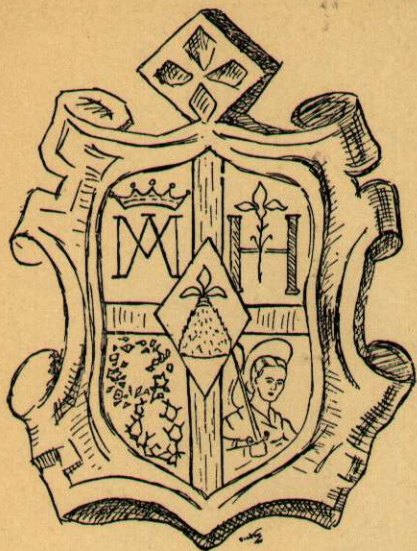
ORACIO: Oh Déu, Vós qui amb una providència inefable us digneu trametre els vostres Angels per custodiar-nos, concediu també, Senyor, que siguem defensats per llur protecció, i puguem així arribar a la vida eterna. Així sigui.

p Pausada i devotament.

Puix per Déu sou sen-sei-gual ver Pas-tor a-mic ze-lós; Des-lliureu-nos de tot mal de la Guarda Angel Glo-riós En-vi-at sou del Al-lis-sim a ca-da ho-me per guar-dià vi-gi-lant-lo fi-de-lis-sim des del bres-sol al fos-sar; vos-ira veu an-ge-li-cal qui-es-col-ti se-rà dit-xós Puix per etc.

L'Excm. Arquebisbe-Bisbe de Barcelona ha concedit als presents GOIGS 200 dies d'indulgència en la forma de costum.

NOTES HISTÓRIQUES DE PUIGCERDÀ I DEL SEU HOSPITAL DEL SANT ÀNGEL DE LA GUARDA

Amb motiu de la resistència que els liberals de Puigcerdà oposaren als atacs i al ségde de la vila de què les forces carlines, comanades pel general Francesc Savalls, els feren objecte en 1874, aquesta pogué afegir als seus títols d'Insigne, Fideíssima i Heroica, el de «Sempre Invicta».

Aquests títols, però, els tenia merecuts des de segles i per més nobles gestes, ja que dita concessió, segons ja hem dit, va ésser feta amb motiu d'una lluita civil i, per tant, partidista i obeint, a més a mires polítiques. No així en la forta i abnegada resistència que els ceretans oposaren a les legions romanes que vingueren a dominar i ocupar la nostra terra. Tan tenaç va ésser la lluita i tan llarga la resistència, que aquest magnífic tros de la nostra terra va ésser el darrer a plegar la bandera de la nostre independència nacional, ja que en caure la Cerdania (Cerdanya) en mans del llegat de Roma a Catalunya, Cneo Domicià, aquesta quedà junyida a l'imperi romà.

Vuit segles després, en la primera meitat del segle VIII, és la Cerdanya la primera comarca de la nostra terra que fa ressonar el crit d'independència que va fer vibrar el cor de tots els catalans i els va disposar a iniciar una lluita que ha-

via de durar quatre segles, després del quals s'acabà a Catalunya el domini dels sarraïns que durant tan llarg espai de temps, amb llur presència física, abateren la nostra dignitat nacional, i amb els seus costums llicenciosos, ofengueren els sentiments religiosos del nostre poble.

Aquest fet és que vertaderament són abastament mereixedors dels títols de què avui amb legítim orgull fa gala la nostra vila de Puigcerdà.

No anem a creure, però, que tots els mereixements de Puigcerdà estan vinculats al seu passat, puix que això fóra desconèixer la seva història.

Avui Puigcerdà té, a l'igual que tingué en el passat i que ha tingut sempre, moltes coses que la fan honorable, i entre les quals cal destacar el seu Sant Hospital que compta tants anys d'existència com la mateixa vila que l'aixopluga i li dona escalf.

Són ben escasses les notícies històriques que podem donar del Sant Hospital que Puigcerdà té dedicat al Sant Àngel Custodi; tot, amb tot, algunes podem donar-ne que, si bé són poques, almenys podran satisfer quelcom la piadosa curiositat dels molts amics que té el Sant Hospital.

De fundació reial, segurament al poc temps d'ésser constituïda Puigcerdà capital de la Cerdanya (any 1177), el rei en Jaume I, el Conqueridor, va concedir-li diversos privilegis i el posà sota la seva reial protecció.

En altre temps va estar dedicat a Sant Antoni, segons consta en documents del segle XIV. Més tard, i sense que puguem fixar-ne la data, es canvià el celestial patronatge, i fou posat sota l'advocació del Sant Àngel Custodi, la imatge del qual, pintada a l'oli per En Pere Borrell del Caso, presidí fins l'any 1936 la capella de l'Hospital. Profanada i malmesa el mes de juliol de dit any, hagué d'ésser restaurada, i avui presideix la sala de visites.

Una altra imatge del Sant Àngel Custodi, aquesta de talla, ocupa avui el lloc de l'antiga pintura.

Vers l'any 1790 tenien cura dels malalts acollits a l'Hospital, els Germans de l'ordre dels Agonitzants, popularment coneguts per Camils, (1) En data i per motius que ens són desconeguts, els Camils deixaren el servei de l'Hospital. (2) En 1887 trobem tenint cura dels malalts tres piadoses dones que, portades per llur amor a Déu i al proxí, sense cap vot canònic que les obligués i actuant com a simples seglars, es dedicaven a alleugerir les sofriments de llurs germans que, abatuts pel dolor, s'acollien a llur caritat. Una d'elles, Raimunda Torres i Llop, especialment escollida per Déu, tingué la idea de fundar una Congregació dedicada al servei de l'Hospital. Confiat al seu confessor, l'Il·lustíssim Dr. Ramon Martí, el projecte que niava en el seu cor, aquest l'animà a exposar-lo al llavors bisbe de Urgell i després estimat i preclat Cardenal Bisbe de Barcelona, l'Eminentíssim Dr. Salvador Casañas i Pagès. Aquest sant baró l'acollí i escoltà amb gran afecte. El resultat de tot va ésser la fundació de la Congregació del Sant Àngel Custodi, dedicada al servei i cura dels malalts. La primera Superiora adoptà el nom de Sor Maria Teresa del Sagrat Cor.

De l'abnegació i zel amb què les bones religioses exerceixen llur ministeri de tenir cura dels malalts que Déu els envia, són bon testimoni l'agraïment i l'afecte amb què son tingudes per tots els qui han tingut avinentesa de tractar-les de prop i sobretot pels qui han rebut el benefici de llurs serveis i atencions en les hores llargues i doloroses de la malaltia.

Que Déu i la Verge Santíssima paguin amb abundor de gràcies a la Reverenda Comunitat de l'Hospital del Sant Àngel Custodi, als seus benefactors i a tota la Vila de Puigcerdà, el gran bé que fan als germans que, provats per Ell, es troben temporalment abatuts per la malaltia.

Rafael Farrarós Puig

(1) Sens dubte substituïren a altres que en tenien cura abans, ja que l'ordre de San Camil de Lelis no va ésser aprovada fins el 18 març del 1886, en què el Papa Sixte V expedí el corresponent Breu Apostòlic.

(2) Segurament devig ésser en 1836 i amb motiu de l'expulsió de religiosos d'Espanya, decretada pel govern maçònic el 8 de març del susdit any.

Bibliografia:

- Ramón Oyarzún, *Història del Carlismo Bilbao*, 1939.
Victor Balaguer, *Història de Catalunya vol. II. Madrid*, 1887.
J. Botet i Sisó, *Geografia General de Catalunya, volum Girona. Barcelona*.
Notés manuscrites de la Srta. Anna Boris Bosom.

Col·lecció «Servant» núm. 5 Octubre 1955.

Música original d'En Robert Sardá i Creus.

La imatge representa la que es venera al Sant Hospital, i es deu a la ploma d'En Joan Montevs i Sans. L'escut del Sant Hospital és d'En

Victor de La Guardia Roquerias.

